

Et projekt i proces ...

Hvad har betydning
for patienter med
**permanent
trakeostomi** i
forhold til at mestre
deres **hverdagsliv?**

Agenda

- ØNH på Nordsjællands Hospital
- Trakeostomi forløb
- Projekt
- National trakeostomi-dag den 15. Maj 2024 på RH

Nordsjællands Hospital

Trakeostomiforløb

Patienterne udskrives når

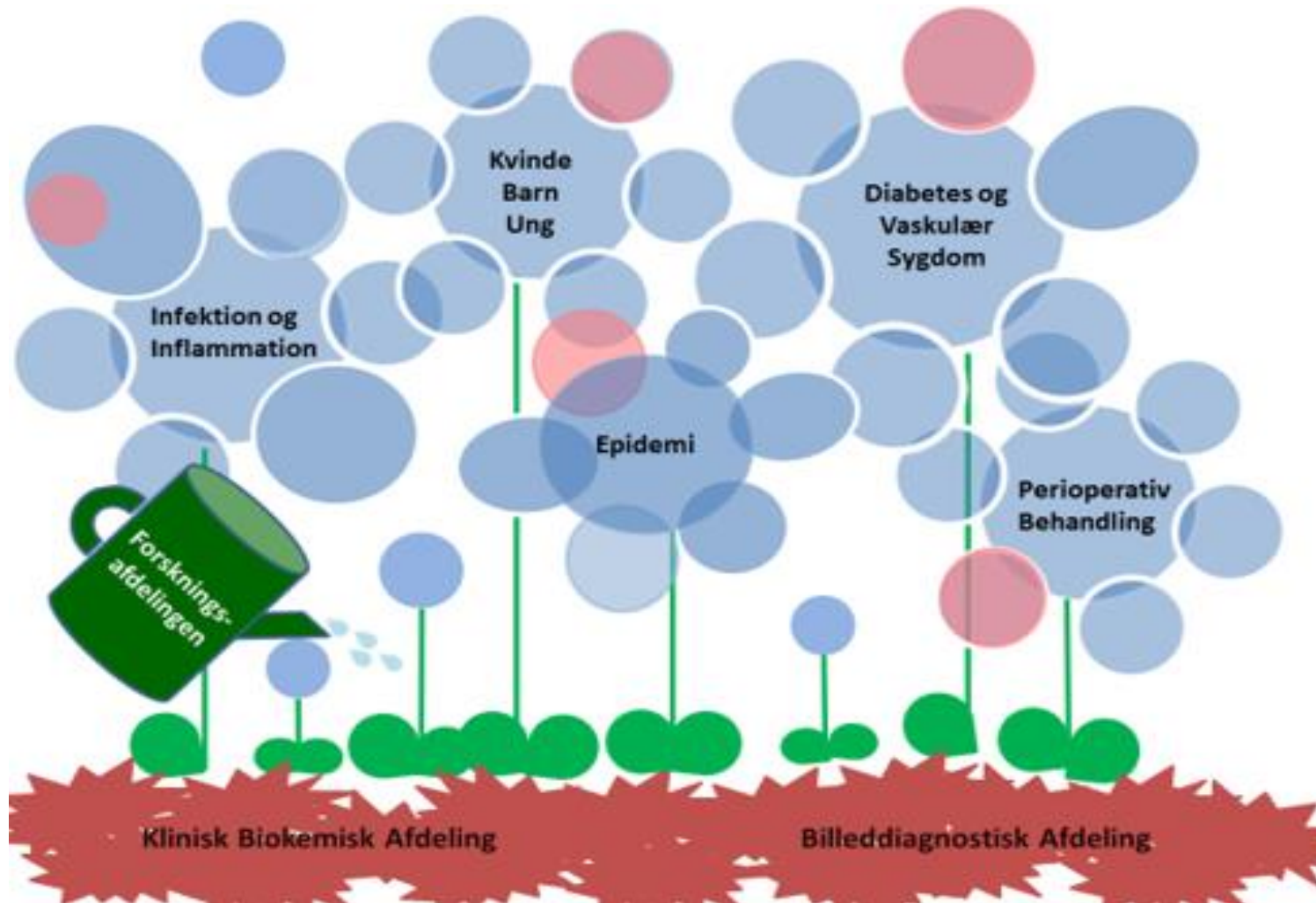
- De har fået udleveret patienternes bog
- De kan håndtere hygiejne omkring kanylen
- De kan håndtere sug
- De kan håndtere akutte situationer
- De evt. har modtaget oplæring af hjemmepleje, enten på afdelingen eller hos kommunen

Projektet

Klyngesamarbejdet på NOH

Projekt om trakeostomi

Formålet med lægedelen

Formålet med den foreliggende undersøgelse er at vurdere sammenhængen mellem **patogener**, der findes i luftvejene og / eller inden for biofilm / granulomer på endotracheale rør hos patienter med kronisk tracheotomi og **nedre luftvejsinfektioner**.

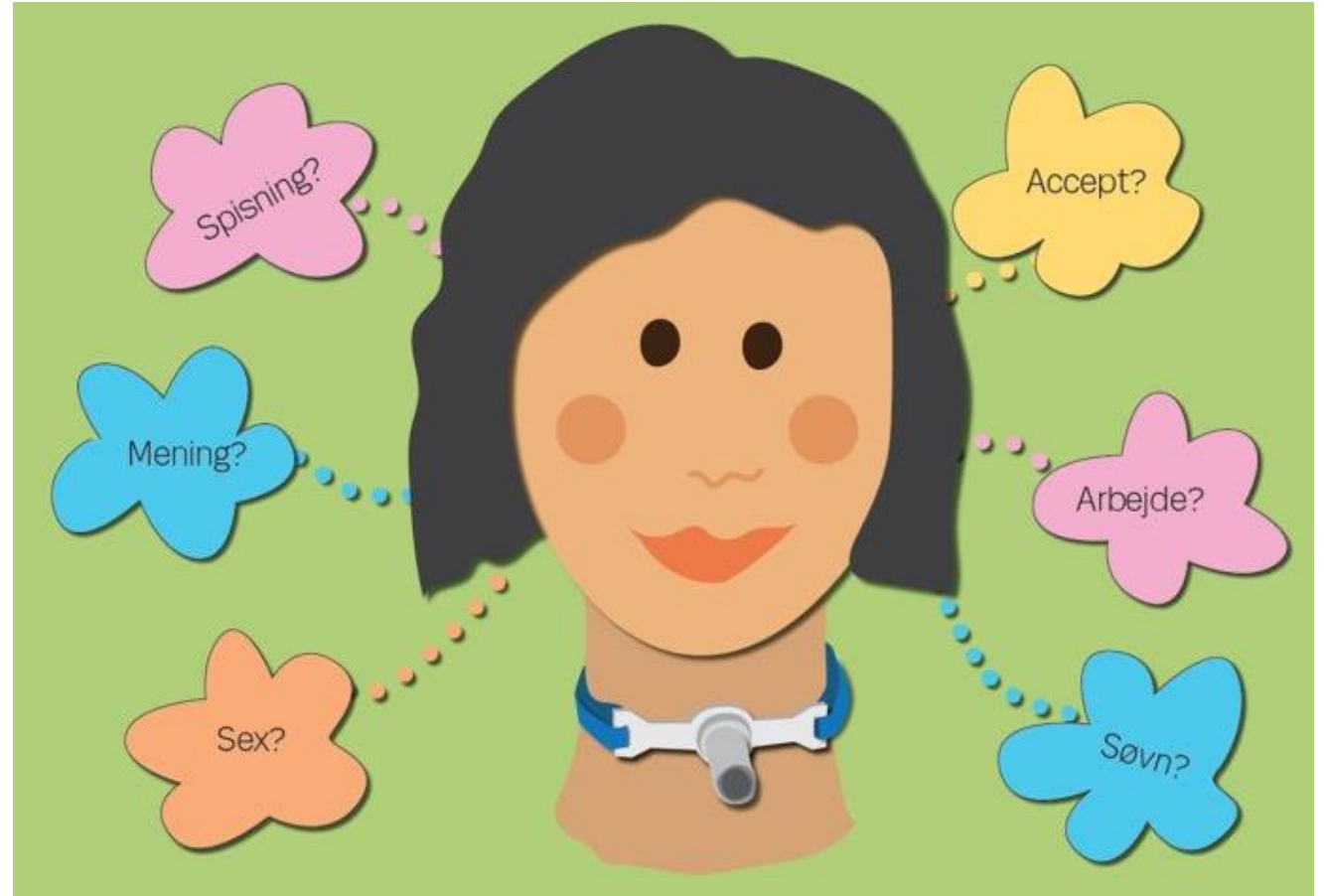
Ved at kende patogenerne, der forårsager infektion, vil vi være i stand til at vælge korrekt empirisk antibiotikabehandling til behandling af akutte infektioner i nedre luftveje.

Sygeplejedelen af projektet

Vores observationer

- Patienternes fortællinger
- Vores observationer
- Det vi ikke taler om

Litteratursøgning

- Litteratursøgning
- Bevidst tilfældig litteratursøgning
- Systematisk litteratursøgning ved Jette Meelby

Fund af artikler

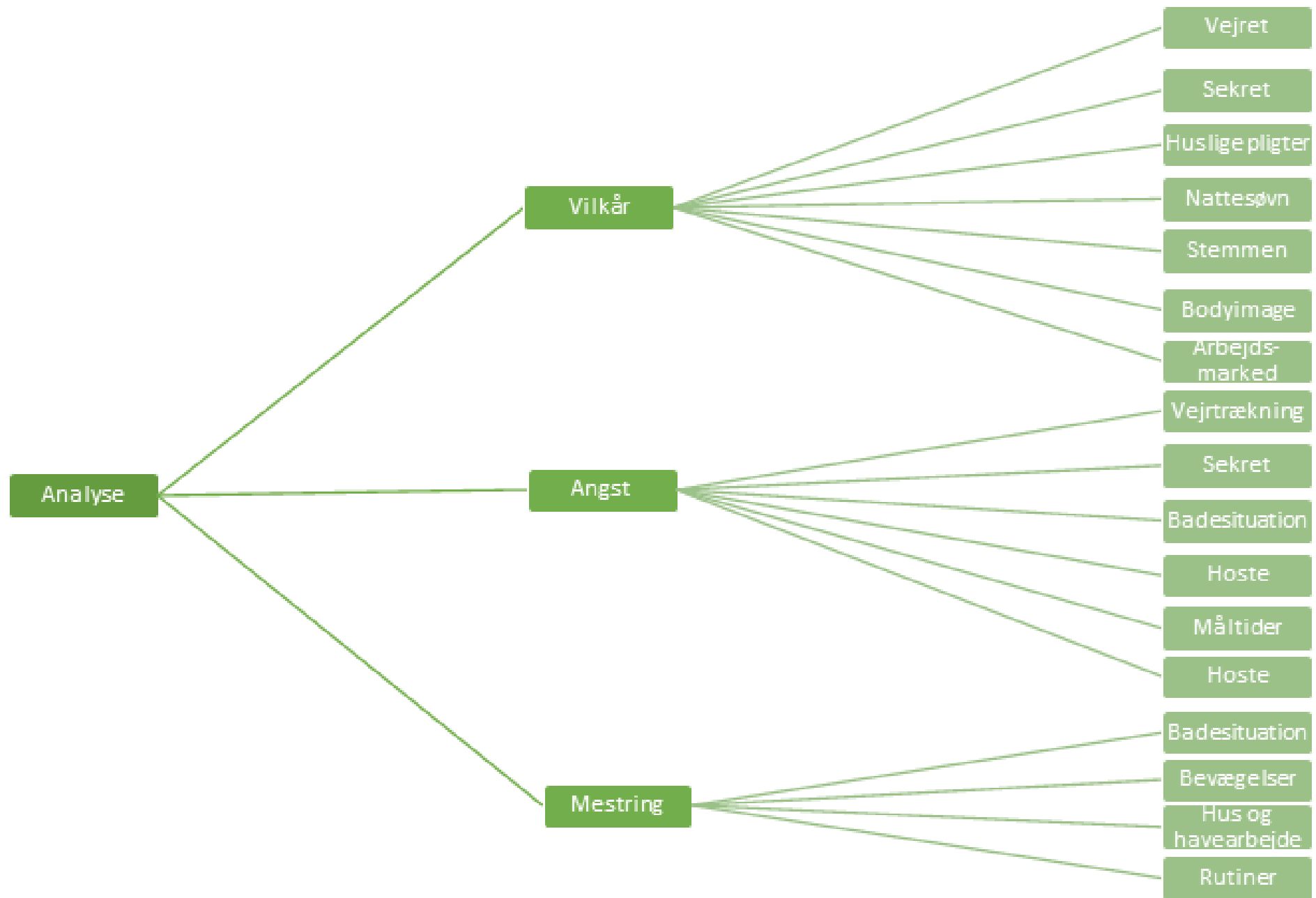
Formålet med projektet

At få indsigt i hvordan patienter med en permanent trakealkanyle mestrer hverdagslivet, således at den sundhedsprofessionelle kan støtte patienten i en forbedret hverdag.

Projektets forløb

- Kvalitativ studiemetode
- Semistruktureret interview
- Dataindsamling opstartet i februar 2019, færdig i august 2020
- Der er inkluderet 17 patienter
- 9 mænd og 8 kvinder
- Interviews varede mellem 20 min. og 2 ½ time
- Alder: 50'erne- 70'erne
- Analysemodel Kirsti Malterud

Resultater

Vilkår	Angst	Mestring
<ul style="list-style-type: none"> - Det var mig der trak mig fordi jeg ikke synes jeg var god nok, helt klart, jeg trak mig fordi jeg synes, jeg som før nævnt var amputeret - (Hoster) Jo, nej det var jeg ikke men der mangler hele tiden noget, der mangler hele tiden luft, for jeg rører mig temmelig meget, og så der for mangler der hele tiden luft, det er det mest generende, eller gør det mig sådan set ikke så meget den sidder der, men det at der hele tiden mangler luft, det er irriterende. I : Så du har svært ved at få vejret? D: Til sidst hvis jeg skal lave noget tager jeg den der inderkanyle ud, så er der en lille smule mere luft. - Og hvis jeg tager på busture, jeg har været i Østrig på vandreferie med den flere gange og jeg har været på Nord Cap og på Island, jeg lader mig ikke bremse af det, - Okey kan jeg det men jeg vil også sige jeg synes ikke det psykiske har været det største problem, det største problem har været faktisk været direkte, der her med kanylen og hullet for mig altså det er mere den fysiske problemer - Så fik jeg en førtidspension efter 4 år efter det var en større sorg end at få kanylen, meget større sorg. - altså altså så længe man ikke går og klynker og ser ynkelig ud så er set jo et almenligt menneske de møder 	<ul style="list-style-type: none"> - fejlsynkes og det kan være generende for mig at komme videre uden at det lyder forfærdeligt og derfor spiser jeg meget forsigtigt og meget små bidder når jeg er sammen med andre, nu spurgte du før om det sociale, der er jeg begrænset føler jeg - ja, jeg kan jo ikke rigtigt gå ud altså, hvis jeg går i teatret og sådanne noget så er jeg bange for at komme til at hoste - Det er ikke sådan at du føler du mangler vejr, det er ikke sådan at du føler hvis du går en tur du mangler vejret du havde før D: der sker jo det at der nogen gange kommer så meget slim at den næsten stopper ventilen, så kan det være svært at trække vejret I: Ja, hvad gør du så D :... Så går jeg ud og vasker den.. 	<ul style="list-style-type: none"> - jeg bestred jo også jobbet efter jeg havde fået kanylen hvor min kollega, var meget lykkelig for når jeg brugte begge hænder så holdt jeg min kæft - D: ja det synes, jeg man gør, men jeg har nu også været hvor jeg bare har slappet af, det bliver bedre og bedre, men det tager mange år - Altså men jeg cykler og vandre - Du er bare farmor sådan ser børn jo på det og der er sådan nogle ting synes jeg også gør det nemmere men jeg med det jeg lever godt med det - ..ved med at gøre og invitere hende ud fordi det havde jeg en enormt glæde ved at gøre og vi kunne stadigvæk socialt, og socialt i Danmark betyder at spise og drikke det lære man jo med sådan en her - Kanylen fyldte meget i starten og så fyldte den mindre og mindre efterhånden som jeg begyndte og mestre den, først mestre og så bemestre den. - de første 3 – 4 år der var der meget tilvænning

National trakeostomigruppe

- Mødes en gang om året
- Næste møde på RH den 15. Maj 2024
- Der blev oprettet 3 grupper:
  - En gruppe kigger på rensning af kanyler
  - En gruppe kigger på plastre til dekanylering
  - Den sidste gruppe skal kigge patienternes hverdag.

Litteratur til inspiration

- 1. Rahul K. Shah, MD, Lina Lander, ScD, Jay G. Berry, MD, Brian Nussenbaum, MD, Albert Merati, MD, and David W. Roberson, MD. Tracheotomy Outcomes and Complications: A National Perspective: Laryngoscope. 2012 Jan;122(1):25-9.
- 2. Shah RK, Lander L, Berry JG, Nussenbaum B, Merati A, Roberson DW. Tracheotomy outcomes and complications: a national perspective. Laryngoscope. 2012;122(1):25-9
- 3. Jepsen, Otto og Thomsen, K.A. Øre- næse- halssygdomme og hoved- halskirurgi. Munksgaard Danmark 2006. udgave, side 305-310
- 4. Patientinformation, Vejledning om trakealkanyle- skift rengøring mv. Vejle sygehus øre- næse- halsafdelingen. PDF- fil. Tilgængelig på www.sygehuslillebaelt.dk/wm434878
- 5. Ivana Nakarada-Kordic Email author Niamh Patterson Jill Wrapson Stephen D. Reay. A Systematic Review of Patient and Caregiver Experiences with a Tracheostomy. Patient. 2017 Sep 15. doi: 10.1007/s40271-017-0277-1
- 6. Ashley MJ, Concerns of sleep apnea patients with tracheostomies, West J Nurs Res. 1989 Oct;11(5):600-
- 7. Gul ND, Karadag A. An evaluation of the quality of life in patients with tracheostomy. Pak J Med Sci 2010;26(2): 444-449.
- 8. Dorte Dall-Hansen, Susanne Regnér, At leve med en trakealkanyle, Sygeplejersken 2004 ; (31): 40-44
- 9. Smith KA, Bosch JD, Pelletier G, MacKenzie M, Hoy MY, The Development of a Tracheostomy-Specific Quality of Life Questionnaire: A Pilot Study, Ann Otol Rhinol Laryngol. 2016 Aug;125(8):667-71.
- 10. Pisinger, Charlotte, hverdagslivet for borgere med kronisk sygdom- hvordan kan der skabes forbedringer i hverdagsfunktionen, udarbejdet af Forskningscentret for Forebyggelse og Sundhed, april 2016.
- 11. Malterud, Kirsti. Kvalitativemetoder i medisinsk forskning 3. udgave en innføring, Universitetsforlaget, 3. udgave, 2 oplag 2013, Oslo.

Spisning?

Accept?

Mening?

Arbejde?

Sex?

Søvn?